

Kutsu kirkkoneuvoston kokoukseen.

Kokousaika   **Tiistai 5.12.2023 klo 18:00**

Kokouspaikka   **wanha sali**

203 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

204 § Pöytäkirjan tarkastus ja nähtävillä pitäminen

205 § Työjärjestyksen hyväksyminen

206 § Nuorten vaikuttajaryhmän asettaminen

207 § Haudanhoitomaksut vuodelle 2024

208 § Osallistumis- ja ruokamaksut vuodelle 2024

209 § Tilavuokrat vuodelle 2024

210 § Talousarvio 2024 sekä toiminta- ja taloussuunnitelma 2024-2026,

211 § Hallintosäätö

212 § Läsnäolojäsenen nimeäminen Uudenmaan kehitysvammaistyön johtokuntaan ajalle 2024 - 2025

213 § Rannikon IT:n johtokunnan jäsenyys

214 § Talous- ja tietosuojakatsaus

215 § Vuoden 2024 Yhteisvastuukeräyksen Pornaisten seurakunnan osuuden kohdentaminen

216 § Jumalanpalvelusten kolehdit, suunnitelmakausi I: 1.1. -30.4.2024

217 § Pornaisten seurakunnan tulevaisuuden näkymät ja piispantarkastus 2024

218 § Kirkkoneuvoston lausunto Helsingin hiippakunnan tuomiokapitulille kirkkoherra Kari Tuovisen virkavapaudesta

219 § Ilmoitusasiat

220 § Muut asiat

221 § Jäsenten esille tuomat asiat

222 § Valitusosoitus

223 § Kokouksen päätös

Pornainen 28.11.2023

Laura Kolehmainen
Kirkkoneuvoston puheenjohtaja

Kokousaika   **Tiistai 5.12.2023 klo 18:06 – 19:53**

Kokouspaikka   **wanha sali**

Osallistujat

~~Haikonen Velmeri~~

Husso Vesa-Pekka

Juhola Jukka

Kippilä Satu

Toppinen Viveca

Tukiainen Johanna

saapui pykälän 210 aikana

Sandström Rurik

Runolinna Liljan-Kukka

Yli-Ollila Raija

Kolehmainen Laura

puheenjohtaja

Tuovinen Kari

kirkkoherra, poissa 19:15-19:30

Muut osallistujat

Niinikoski Terhi

kirkkovaltuuston pj.

Pietarinen Kari

kirkkovaltuuston vpj.

Heikkerö Henry

sihteeri

Asiat

202 § - 223 §

Allekirjoitukset

Laura Kolehmainen
puheenjohtaja

Henry Heikkerö
sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

/   2023

/   2023

Allekirjoitukset

_____
Toppinen Viveca

_____
Sandström Rurik

Kuulutus kokouksesta on ollut nähtävillä seurakunnan ilmoitustaululla 29.11.2023.

Alkuhartaus

Hartaus: Raija Yli-Ollila piti hartauden

202 § Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avaa kokouksen.

203 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kirkkoneuvoston ohjesäännön 4 §:n mukaan kirkkoneuvoston kutsuu koolle puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessa varapuheenjohtaja, joka määrää kokoontumisen ajan ja paikan. Kirkkoneuvosto voi myös etukäteen vahvistaa kokousaikansa suunnitelman.

Kirkkoneuvosto on lisäksi kutsuttava koolle, kun vähintään neljäsosa jäsenistä sitä kirjallisesti pyytää ilmoittamansa asian käsittelyä varten.

Kirkkoneuvoston ohjesäännön 5 §:n mukaan kutsu toimitetaan jäsenille viimeistään viisi (5) päivää ennen kokousta. Kutsuun on liitettävä luettelo käsiteltävistä asioista.

Kokouskutsu asialistoinen sekä esityslista on postitettu 29.11.2023 (sähköposti)

Kirkkolain 7. luvun 4 §:n mukaan seurakunnan toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla.

Kirkkoneuvoston 11 jäsenestä oli paikalla ___9___ jäsentä.

Esitys: Kirkkoneuvosto toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös: Esityksen mukaisesti.

204 § Pöytäkirjan tarkastus ja nähtävillä pitäminen

Pöytäkirjan tarkastamisesta määrätään KJ 7:6 §:ssä. Kirkkoneuvoston ohjesäännössä 2 luvussa sanotaan, että kirkkoneuvosto valitsee kokouksen kaksi pöytäkirjantarkastajaa tai, jos kokous niin päättää, kirkkoneuvosto tarkastaa itse kokouksessaan.

Pöytäkirjan tarkastamisessa on ollut käytäntö, että aakkosjärjestyksessä on valittu pöytäkirjan tarkastajat.

Pöytäkirjan nähtävillä pitämisestä säädetään kirkkolain 25:3 §:ssä, jossa mainitaan, että pöytäkirja on saatettava seurakunnan tai seurakuntien jäsenille yleistiedoksi panemalla päätökset ja ilmoitus julki seurakunnan ilmoitustaululle. Tämä koskee niitä päätöksiä, joita ei ole pidettävä salassa tai alistettava. Ensimmäinen kuulutus nähtävillä olosta on pantava julki ilmoitustaululle vähintään 7 päivän ajaksi.

Kirkkoneuvoston pöytäkirja on pidettävä nähtävillä vähintään 14 päivää.

Esitys: Kirkkoneuvosto valitsee tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi Viveca Toppisen ja Rurik Sandströmin.

Päätös: Esityksen mukaisesti.

205 § Työjärjestyksen hyväksymineen

Esitys: Kirkkoneuvosto hyväksyy esityslistan työjärjestykseksi.

Päätös: Esityksen mukaisesti.

206 § Nuorten vaikuttajaryhmän asettaminen

KN 9 10.10.2023: Kirkkoneuvoston on nimettävä ryhmä, joka aloittaa virallisen toimintansa 1.1.2024. Kirkkoneuvosto pyytää nuorten nykyiseltä epäviralliselta vaikuttajaryhmältä esitystä 27.11.2023 mennessä ryhmän puheenjohtajasta ja kuudesta (6) vaikuttajaryhmän jäsenestä. Ryhmä valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan
Nuorten vaikuttajaryhmän jäsenten tulee olla konfirmoituja alle 29-vuotiaita seurakunnan jäseniä. Ryhmän hallinnollinen tehtävä on vaikuttaa asioiden valmisteluun ja päätöksentekoon ja toiminnallinen tehtävä on osallistua seurakunnan toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen.

Esitys: Kirkkoneuvosto nimeää nuorten nuorisotyönohjaaja Jeminan Korkiamäen välittämän nuorten esityksen mukaisesti seuraavat henkilöt muodostaman seurakunnan vaikuttajaryhmän:

Iiris Hämäläinen, puheenjohtaja
Maya Panknin
Kristian Sandström
Jessika Partanen
Jasmine Partanen
Eeva Jefimoff
Emil Liljeberg

Päätös: Esityksen mukaisesti.

207 § Haudanhoitomaksut vuodelle 2024

Talouspäällikkö: Haudanhoitomaksuihin ei esitetä korotusta. Hautojen hoitosopimuksia Pornaisten seurakunnassa hoitaa hautainhoitorahasto. Seurakunnan varoin ei hoitohautoja tule hoitaa. Tämä varmistetaan sillä, että hautainhoitorahaston ei ole alikatteinen vuosittain. Alikatteinen tarkoittaa, että hoitohautojen kustannuksiin riittää se pääoma, minkä seurakunta on hoitohautamaksuina kerännyt.

Hautojen hoitoon Pornaisten hautausmaalla kuuluu:

- hautasijan painauman ja nurmetuksen korjaamisen
- kukkapenkin kunnostuksen ja lannoituksen
- kesäkukkien istutuksen, lannoituksen ja kastelun
- huonojen kukkien poistamisen ja kukkien nyppiminen
- kukissa mahdollisesti esiintyvien tuholaisten torjunnan

Liite 3: Haudanhoitomaksut vuodelle 2024.

Esitys: Kirkkoneuvosto päättää haudanhoitomaksut vuodelle 2024 liitteen mukaisina.

Päätös: Esityksen mukaisesti.

208 § Osallistumis- ja ruokamaksut vuodelle 2024

Talouspäällikkö: Kerhomaksuihin ei esitetä korotusta. Kerhomaksuista voidaan perheen taloudellisin perustein myöntää vapautus. Perheen on haettava itse vapautusta. Vuonna 2022 on määritelty osallistumismaksut jo vuodelle 2023.

Liite 4: Osallistumis- ja ruokamaksut lukukaudelle 2023 – 2024 (koko vuosi)

Esitys: Kirkkoneuvosto päättää hyväksyä liitteen mukaiset uudet osallistumismaksut vuodelle 2024

Päätös: Esityksen mukaisesti.

209 § Tilavuokrat vuodelle 2024

Talouspäällikkö:

Esitys: Tilavuokriin (liite 5) ei esitetä korotusta. Seurakunnalle on tärkeää, että seurakunnan ylläpitämät tilat ovat seurakuntalaisten ja muiden käytössä. Pääperiaate on, että tilojen käyttö ei ole kannattavaa liiketoimintaa, vaan seurakunta tarjoaa tilojaan erilaisille perhejuhlille sekä seurakunnan sidosryhmien käyttöön (kunta, pankit, puolustusvoimat, jne.) vuokrahinnalla, joka kattaa tilaisuudesta aiheutuvat kustannukset. Tällaisia kustannuksia ovat sähkö, vesi, kulutustavarat, jätehuolto ja tilojen ja kalusteiden yleinen kuluminen sekä pesulayhteydenpito.

Seurakunnalla on pöytiin sopivat pöytäliinat hankittuna ja ovat vuokraajan käytössä.

Seurakunnan vuokrattavia kohteita ovat:

1. Seurakuntakeskuksella sali, keittiö ja takkahuone
2. Kirkon Wanha Sali

Liite 5: Tilavuokrat vuodelle 2024.

Esitys:

1) Kirkkoneuvosto keskustelee ja ottaa kantaa kirkon tilavuokran perimisestä muun seurakunnan jäseniltä ja muilta toimijoilta.

2) Kirkkoneuvosto päättää hyväksyä seurakunnan perimät tilavuokrat 1.1.2024 alkaen liitteen mukaisena.

Päätös 1) Merkitään tiedoksi.

Päätös 2) Esityksen mukaisesti.

210 § Talousarvio 2024 sekä toiminta- ja taloussuunnitelma 2024-2026,

Talouspäällikkö:

Toimintasuunnitelma ja talousarviosuunnitelma ovat valmistuneet. Toimintasuunnitelma seuraa voimassa olevaa toimintastrategiaa. Kirkkoherra esittelee toimintasuunnitelman ja talouspäällikkö taloussuunnitelman (Liite 6). Talousarviosuunnitelman ohella tarkastellaan toimintasuunnitelmaa.

Talousarvio päättyy 7646,86 €:n alijäämään. Investointeihin ei varsinaisesti varata mitään vaan varaudutaan korjauskuluihin. Suurimpia hankintoja omat rakennustelineet. Traktorin hankinta lisättiin talousarvioon mutta sen toteuttaminen jää nähtäväksi.

Tilikauden 2023 poistot

Poistojen määrä nousee noin 51.000 €:sta 89263,44€:oon.

Tulevaisuuden talouden ja jäsenkehityksen ennustaminen on haastavaa. Kirkollisverotuloennusteet ovat vielä nousevia, käytännössä nousua tulee vain inflaatioprosentin mukaisesti. Seurakunnan taseessa edellisten tilikausien ylijäämä oli vuoden 2022 tilinpäätöksessä 685.555,05 € lisättyinä tilikauden voitolla 112.963,25 € eli yhteensä 798.518,30.

Riittävä edellisten tilikausien ylijäämä on edellytys seurakunnan itsenäisen toiminnan jatkamiseksi. Vuoden 2023 lopussa seurakunnalla on lainaa noin 1.009.640,00 €, lainanhoitokustannukset rasittavat omalta osaltaan tulevaa rahoitus pohjaa.

Terveen talouden periaatteiden mukaisesti tilikauden ylijäämän (tulojen ja menojen erotuksen) tulee kattaa poistojen määrän, tämä varmistaa sen, että omaisuutta esim. kiinteistöjä voidaan ylläpitää entisellä tasolla.

Vuosikate riittää vielä poistoihin, jos tämä tilanne jatkuisi, voitaisiin myös investoida lisää ja pitää omaisuus, rakennukset vielä paremmassa kunnossa.

Esitys: Kirkkoneuvosto keskustelelee Toimintasuunnitelmasta ja talousarviosta ja päättää lähettää ne kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi sekä myöntää johtaville viranhaltijoille oikeuden tehdä teknisluonteisia korjauksia.

Päätös: Esityksen mukaisesti.

211 § Hallintosääntö

Talouspäällikkö:

Heinäkuun 1 päivänä 2023 voimaan tulleen kirkkolain (652/2023) 3 luvun 7 §:n mukaan kirkkovaltuusto määrää päätösvallan siirrosta hallinto- tai johtosäännössä. Kirkkovaltuusto myös hyväksyy seurakunnan hallintosäännön ja se sisältää tarpeelliset määräykset:

- 1) seurakunnan hallinnon järjestämisestä ja toimielimistä;
- 2) päätösvallan siirtämisestä toimielimille ja johtaville viranhaltijoille;

3) toimielinten päätöksentekotavoista ja hallintomenettelyistä;

4) toimielinten kokousmenettelyistä.

Hallintosääntö (liite 7) korvaa aiemman kirkkolain mukaiset kirkkovaltuuston työjärjestyksen, kirkkoneuvoston ohjesäännön, johtokuntien johtosäännöt (poistettu Pornaisten seurakunnassa jo aiemmin; lapsi- ja nuorisotyön johtokunta, aikuistyön johtokunta) sekä kappeliseurakuntien ohjesäännöt.

Kirkkolain siirtymäsäännöksen mukaan uusi hallintosääntö tulee ottaa käyttöön viimeistään 1.1.2024. Tätä ennen voidaan soveltaa aiemman lain aikana hyväksytyjä tai tuomiokapitulin vahvistamia edellä mainittuja määräyksiä. Uutta hallintosääntöä ei ole tarpeen alistaa tuomiokapitulin vahvistettavaksi, vaan se on seurakunnan itse päätettävissä.

Hallintosäännön tulee seurata rakenteeltaan kirkkolain 3 luvun 7 §:n 2 momenttia. Hallintosäännön ensimmäisessä luvussa todetaan hallintosäännön tarkoitus sekä tuodaan esille muut hallinnon sisäiset määräykset, joista kirkkolaissa tai kirkkojärjestyksessä on säädetty ja jotka ovat siten pakollisia. Hallintosäännön 2 luvussa määritellään seurakunnan hallinto-organisaatio eli ne toimielimet, jotka käyttävät paikallistason päätösvaltaa, sekä määrätään toimielinten kokoonpanoista. Hallintosäännön 3 luvussa määrätään puolestaan eri toimielinten päätösvallassa. 4 ja 5 luvussa ovat määräykset päätöksentekotavoista ja kokousmenettelyistä. Lisäksi ne sisältävät kirkkolakia ja kirkkojärjestyksiä tarkempia määräyksiä hallintomenettelyistä.

Kun hallintosääntö pohjautuu kirkkolain 3 luvun 7 §:n 2 momenttiin siihen ei esimerkiksi ole otettu taloudenhoitoa ohjaavia määräyksiä, koska kirkkolain 6 luvun 4 §:n 1 momentin mukaan taloushallinnon järjestämisestä määrätään tarkemmin kirkkovaltuuston hyväksymässä taloussäännössä.

Pornaisten seurakunnassa seurakunnan taloussääntö on myös työn alla.

Myöskään henkilöstöorganisaatiosta ei malliin ole otettu määräyksiä, koska siitä voidaan määrätä viranhaltijoiden johtosäännössä. Estettä ei kuitenkaan ole sille, että tarvittavat määräykset henkilöstöorganisaatiosta otetaan hallintosääntöön. Tällöin on vain varmistuttava siitä, etteivät aiotut määräykset ole päällekkäisiä tai ristiriitaisia ylemmän tason sääntelyn kanssa.

Hallintosäännössä ei kirkkolain ja kirkkojärjestyksen pykälää toisteta. Hallintosääntöön ei tule ottaa ylemmän tasoisten säädösten kanssa päällekkäisiä tai ristiriidassa olevia normeja. Kun hallintosäännössä viitataan muuhun säädökseen ensimmäisen kerran, tulee viittauksen yhteyteen merkitä myös säädöksen säädösnumero.

Kun kaikki hallinto-organisaatiota, päätösvaltaa ja kokous- tai hallintomenettelyjä koskevat tarpeelliset määräykset on otettu hallintosääntöön, on hallintosäännön pykälät numeroitava juoksevasti.

Esitys: Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että tämä hyväksyy liitteenä olevan hallintosäännön voimaan 1.1.2024 alkaen.

Päätös: Esityksen mukaisesti.

212 § Läsnäolojäsenen nimeäminen Uudenmaan kehitysvammaistyön johtokuntaan ajalle 2024 - 2025

Kirkkoherra: Uudenmaan kehitysvammaistyön johtokunnan kausi päättyy tämän vuoden lopussa. Johtokunnan jäsenet valitaan sopijaseurakunnista kiertävän vuoron mukaan. Pornaisten seurakunnalla on vuoro valita läsnäolojäsen johtokuntaan seuraavaksi kaksivuotiskaudeksi (2024–2025). Tehtävänkuvan puolesta diakoni Päivi Liulle olisi luontevaa osallistua Uudenmaan kehitysvammaistyön johtokunnan toimintaan läsnäolojäsenenä. Päivi on ilmoittanut valmiutensa toimia ao. tehtävässä.

Läsnäolojäsenellä on johtokunnan kokouksissa puhe- ja läsnäolo-oikeus, joten luonteeltaan tehtävä on toiminnallinen. Läsnäolojäsenen valitseminen takaa, että seurakunta voi olla mukana johtokunnan työskentelyssä myös silloin, kun sen vuoro ei ole nimetä varsinaista jäsentä. Läsnäolojäsenillä ei ole varajäseniä. Päivi Liu on ollut jäsenenä aiemmin. (Varsinaisen jäsen ja hänen varajäsenensä nimityksen suorittaa kirkkovaltuusto, sillä nimitys jäseneksi /varajäseneksi tuo juridista päätösvaltaa.)

Valinnasta pyydetään ilmoitusta pöytäkirjanotteella osoitteella: Sanna Ylä-Jussila, Mäntsälän seurakunta, Urheilutie 1, 04600 Mäntsälä.

Esitys: Kirkkoneuvosto nimeää läsnäolojäseneksi Uudenmaan kehitysvammaistyön johtokuntaan diakoni Päivi Liun vuosiksi 2024 – 2025.

Päätös: Esityksen mukaisesti.

213 § Rannikon IT:n johtokunnan jäsenyys

Talouspäällikkö: Pornaisten seurakunta ja Loviisan seudun seurakuntayhtymä ovat jakaneet Rannikon IT:n johtokunnan jäsenyyden. Kyseessä neljän vuoden jäsenyys, joka on vuorotellen ollut molempien seurakuntien hallussa. Nyt olisi taas Loviisan seudun seurakuntayhtymän vuoro olla jäsenenä johtokunnassa ja Pornainen on varajäsenen ominaisuudessa.

Esitys: Kirkkoneuvosto keskustelee asiasta ja päättää, että talouspäällikkö Henry Heikkerö on Pornaisten seurakunnan edustaja Rannikon IT:n johtokunnassa varajäsenen ominaisuudessa.

Päätös: Esityksen mukaisesti.

214 § Talous- ja tietosuojakatsaus

Talouspäällikkö: Kymmenen kuukauden tulos oheisen listan mukaan noin 105.356 euroa ylijäämäinen (108.643,00 euroa ylijäämäinen vuonna 2022) (liite 13). (Vuoden 2023 tuloksessa on kertaluonteisena eränä mukana Leirikeskuksen myyntivoittoa 47.308,98€). Verotuloja on kertynyt 1.102.512,00 euroa 1-11 kk (993.683,00 1-10 kk/2022) eli noin 108.829,00 euroa enemmän kuin vuonna 2022. Marraskuun verotulot olivat noin 14200,00 euroa suuremmat kuin vuonna 2022.

Tietosuojakatsaus: Ei mainittavia muutoksia.

Esitys: Kirkkoneuvosto keskustelee talous- ja tietosuojakatsauksista.

Päätös: Merkitään tiedoksi.

215 § Vuoden 2024 Yhteisvastuukeräyksen Pornaisten seurakunnan osuuden kohdentaminen

Kirkkoherra: Vuoden 2024 Yhteisvastuu-keräys toteutetaan teemalla nuorten tulevaisuuden mahdollisuuksien tukeminen. Keräämästään seurakunta voi käyttää 20 % paikallisesti. Kirkkoneuvoston tulee siis kohdentaa seurakunnan oman Yhteisvastuukeräyksen käyttöä. Kirkkoherra on käynyt diakonia Päivi Liun kanssa keskustelua vuoden 2024 Yhteisvastuukeräyksen oman seurakunnan osuuden kohdentamisesta.

Esitys: Kirkkoneuvosto päättää, että Pornaisten seurakunnan osuus vuoden 2024 Yhteisvastuukeräyksen tuotosta kohdistetaan Yhteisvastuukeräyksen 2024 teemaa seuraten ”nuorten tukemiseen diakonisin perustein yhteistyössä seurakunnan ja kunnan kanssa”.

Päätös: Esityksen mukaisesti.

216 § Jumalanpalvelusten kolehdit, suunnitelmakausi I: 1.1. -30.4.2024

Kirkkoherra: Kirkkoneuvoston johtosäännön mukaan kirkkoherra päättää jumalanpalvelusten kolehdeista kirkkoneuvoston hyväksymien periaatteiden mukaisesti (KL 10:4) (KN:n johtosääntö 4 luku 11 § 4 momentti.) Kirkkohallituksen ja Helsingin hiippakunnan tuomiokapitulin päättämät kolehtikohteet on huomioitu suunnitelmassa.

Kolehtikohteiksi ottamisessa periaatteena on tasapuolisuuden pyrkiminen ja kolehtien kohdentaminen seurakunnan perustehtävän mukaiseen toimintaan (lähetys, todistus, julistus, diakonia, kasvatus). Kolehtikohteeksi ei ole otettu yritystoiminnaksi katsottavia kohteita. Yllättävistä katastrofiavustuspyyntöistä johtuvia suunnitelmamuutoksista tiedotetaan tarvittaessa erikseen.

(Rippikoulujen konfirmaatiopyhinä perinteisesti on kerätty kolehti rippikouluryhmän esittämään ja kirkkoherran vahvistamaan kohteeseen. Jos konfirmaatiopyhään osuu virallinen kolehti, tämä siirretään vastaavanarvoiseen vapaaseen kirkkopyhään ja siirrosta informoidaan etukäteen kirkkohallitusta.)

Esitys: Kirkkoneuvosto merkitsee tiedokseen kirkkoherran päätöksen kolehdeista (Liite 9: Kirkkoherran päätös kolehtisuunnitelma 2024 - Kausi I 1.1. -30.4.2024) ajalle 1.1.-30.4.2024 ja vahvistaa kirkkoherran laatiman kolehtisuunnitelman (Liite 10: Kolehtisuunnitelma Kausi I 2024) sekä vahvistaa yllä mainitut periaatteet.

Päätös: Merkitään tiedoksi esityksen mukaisesti.

217 § Lausunto Pornaisten seurakunnan piispantarkastukseen seurakunnan tulevaisuuden näkymistä

Kirkkoherra: Kokouksessaan 9/2023 (169 §). Kirkkoneuvosto päätti, että tulevaisuudessa tarvitaan laajamittainen selvitys (selvitysmies tuomiokapituliilta) ao. kokouksessa olleen liitteen 9 (tämän kokouksen liite nro 11) 2 vaihtoehdosta selvittäen, mitkä olisivat vaihtoehdon kustannus- ja toimintavaikutukset. Tämän vaihtoehdon pohjalta kirkkoneuvosto katsoi voivansa antaa lausunnon piispantarkastukseen. Kirkkoneuvoston on kuitenkin annettava lausunto piispantarkastukseen

viimeistään 15.1.2024 tulevaisuuden näkymistään eikä laajamittainen selvitystyö ehdi valmistua tammikuun puoliväliin.

Kirkkoherra on luonnostellut lausunnon Pornaisten seurakunnan tulevaisuuden näkemyksistä (Liite 16)

Esitys: Kirkkoneuvosto keskustelee lausuntoluonnoksesta ja - tarvittaessa tarpeelliseksi katsomiensa muutosten myötä - hyväksyy sen annettavaksi piispantarkastukseen 2024. (Lausuntoon liitetään Liite 11 Pornaisten tulevaisuuden näkymät.)

Päätös: Päätetään liittää lausunto liitteineen piispantarkastukseen kuuluvaan materiaaliin.

218 § Kirkkoneuvoston lausunto Helsingin hiippakunnan tuomiokapitulille kirkkoherra Kari Tuovisen virkavapaudesta

Kirkkoherra: Anon henkilökohtaista syistä Helsingin tuomiokapitulilta virkavapautta Pornaisten seurakunnan kirkkoherran virasta vuodeksi 2024 (Liite 12).

Selvitellessäni mahdollisuutta jäädä vuorotteluvapaata selvisi, että koska mahdollinen vuorotteluvapaa on aloitettava vähintään kolme vuotta ennen työntekijän eläkelain mukaisen vanhuuseläkkeen alaikärajan täyttymistä, en ole oikeutettu siihen.

Virkavapaan käsittely Helsingin tuomiokapitulissa 13.12. edellyttää seurakunnan kirkkoneuvoston lausuntoa. Pyydänkin kirkkoneuvostoa antamaan Helsingin tuomiokapitulille lausunnon anomaani virkavapautta koskien sekä tarkastamaan antamansa lausunnon kokouksessa, jotta lausunto voidaan toimittaa Helsingin tuomiokapituliin viimeistään 7.12. 2023.

Esitys: Kirkkoneuvosto keskustelee asiasta - kirkkoherran ollessa poissa keskustelun ja päätöksenteon aikana - ja antaa lausuntonsa kirkkoherra Kari Tuovisen virkavapausanomuksesta Helsingin hiippakunnan tuomiokapitulille. Kirkkoneuvoston tarkastaa päätöksensä kokouksessa.

Lausunto lähetetään Helsingin hiippakunnan tuomiokapitulille 8.12.2023 mennessä tuomiokapitulini 13.12.2023 käsittelyä varten.

Päätös: Puolletaan kirkkoherra Kari Tuovisen virkavapautta kirkkoherran virasto vuodeksi 2024. Pykälä tarkistettiin kokouksessa

219 § Ilmoitusasiat

Tilannekatsaus henkilöstöön:

- Kausi- ja kesätyöntekijöiden haku hautausmaalle alkaa myös helmikuussa
- Seurakuntapastori Eveliina Jamnes on saanut toistaiseksi voimassa olevan viranhoitomääräyksen 1. seurakuntapastorin virkaan 1.1.2024 alkaen
(Liite 1 Pöytäkirjanote_Helsingin_hiippakunnan_tuomiokapituli_01_11, Liite 2 Virkasuhteen keskeiset ehdot)
- Kirkkoherra on vapaalla jo tuomiokapitulini hyväksymän työ- ja vapaa-aikasuunnitelman mukaisesti 7.-12.12. 2023 - ja esityksessä on, että kirkkoherra olisi lomalla 13.-31.12.2023. Esityksenä on, että Eveliina Jamnes toimisi kirkkoherran sijaisena vuoden 2023 loppuun. (Liite 14 ja 15)

Yleiskirjeet

- 35/2023 liite Vuoden 2024 kirkkokolehdit
-

Seuraavat kokoukset:

Kirkkoneuvoston kokousaikataulu luonnos:

- **KN 2024:** 16.1, HUOM! ma 12.2, 12.3, 9.4, 14.5, 11.6. (varalla, paikka Sali; vanhassa salissa rippikoulu), 13.8, 10.9, 8.10, 12.11, 3.12 (varalla, pidetään tarvittaessa)

Kirkkovaltuuston kokousaikataulu luonnos

- 19.12. hallintosäännön vahvistaminen (talousarvio 2024 sekä toiminta- ja taloussuunnitelma 2025-2026)
- **KV 2024:** 13.2. määrätty (kirkolliskokousvaalikokous 18-18.30? ja KV:n kokous 18.45-), 28.5 (tilinpäätös, vastuuvapaudet, kirkollisveroäyri, TTK), 25.6. (varalla) ja 10.12. (mm. TTS, hinnastot)

Esitys: Merkitään tiedoksi

Päätös: Esityksen mukaisesti.

220 § Muut asiat

Esitys 1 : Päätetään seuraavan kokouksen hartauden pitäjistä: kirkkoherra.

Esitys 2: Seurakuntasalin (kupari) lämmin- ja kylmävesiputkien vaihto lukuisten vuotojen takia (3 kpl 10-11/2023).

Päätös 1: Esityksen mukaisesti.

Päätös 2: Vesiputkien vaihto uudelleen valmisteluun kust.arvioiden myötä.

221 § Jäsenten esille tuomat asiat

Seurakuntasalissa ja -kodissa on sokeritoukka ongelmaa. Selvitetään saadaanko tuholaistorjuja paikalle.

222 § Valitusosoitus

Oheisen liitteen mukaisesti

223 § Kokouksen päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19.53

10/17

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet:

_____

Kooste päätöksen valmistelussa suoritetusta lapsivaikutusten arvioinnista:

Kirkkojärjestyksen 23: 3 § perusteella seurakunnan on arvioitava päätöksenteossa päätösten vaikutukset lapsiin.

Kirkkojärjestys 23: 3§: Lapsen edun edistämiseksi kirkollisen viranomaisen on päätöksen valmistelussa arvioitava ja otettava huomioon sen vaikutukset lapsiin. Vaikutusten arvioinnin tekee se viranomainen, joka käsittelee asiaa ensimmäisenä. Lapsella tarkoitetaan alle 18-vuotiasta.

Tämän kokouksen päätöksillä on välillisiä lapsivaikutuksia, jotka on otettu huomioon päätöksen teossa. Muilla asioilla ei ole erityisiä kirkkojärjestyksen 23:3 § tarkoittamia lapsivaikutuksia. Lapsivaikutusten arviointi on tehty päätösten valmistelussa. Mikäli on arvioitu, että päätöksellä on laajoja vaikutuksia, joita ei voida normaalilla tavoin hahmottaa, pyydetään asiasta lausunto lapsivaikutusten arviointiryhmältä.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

[Pornaisten seurakunta](#)

[Kirkkoneuvosto](#)

[Kokouspäivämäärä ja valitusosoituksen antamista koskeva pöytäkirjan pykälänumero]

1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät:

Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto

Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 12 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pöytäkirjan pykälät:

Erikseen säädetyt muutoksenhakukiellot

1. Viranhaltija ei saa valittamalla hakea muutosta lain evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijasta (viranhaltijalaki) 73 §:n mukaan viranomaisen päätökseen evankelis-luterilaisen kirkon virkaehtosopimuksista annetun lain 2 §:ssä tarkoitettussa asiassa eikä saattaa sitä oikaisuvaatimuksin tai hallintoriita-asiana ratkaistavaksi, jos hänellä taikka viranhaltijayhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa. Mitä tässä momentissa säädetään, sovelletaan vain viranhaltijaan, joka on jäsenenä sellaisessa viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa, tai sen alayhdistyksessä. kirkkolain 24 luvun 14 §:n 2 mom:n,
2. Muutosta ei saa erikseen hakea oikaisuvaatimuksella tai kirkollisvalituksella päätökseen, joka koskee viranhaltijalain 62 §:n 4 momentissa tarkoitettua väliaikaista virantoimituksesta pidättämistä4. muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.
3. Seurakunnan jäsenellä ei ole oikeutta tehdä oikaisuvaatimusta tai valitusta kirkkolain 12 luvun 5 §:n 1 momentin mukaan kirkkoneuvoston tai seurakuntaneuvoston päätöksestä, jos se koskee toiseen henkilöön kohdistuvaa diakoniaa, kristillistä kasvatusta tai opetusta
4. Valittamalla ei saa hakea muutosta oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa. Valittamalla ei myöskään saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.
5. Muun lainsäädännön mukaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:

Hankintoja koskevat muutoksenhakukiellot

Hankintaa koskevista seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 12 luvun 8 §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnsarvon. Kansalliset kynnsarvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:

- 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
- 150 000 € (rakennusurakat);
- 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitettut sosiaali- ja terveyspalvelut);
- 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitettut muut erityiset palvelut) ja

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet:

_____

- 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).

Pöytäkirjan pykälät:

2 OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot:

Pornaisten seurakunnan kirkkoneuvosto

Käyntiosoite: Kirkkopolku 4, 07170 Pornainen

Postiosoite: Kirkkopolku 4, 07170 Pornainen

Sähköposti: pornaisten.seurakunta@evl.fi

Pöytäkirjan pykälät:

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettamisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettamisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluihminen tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

3 HANKINTAOIKAISU

Hankintaoikaisun tekeminen

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (hankintalaki 132–135 §). Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikkö: Pornaisten seurakunta

Käyntiosoite: Kirkkopolku 4, 07170 Pornainen

Postiosoite: Kirkkopolku 4, 07170 Pornainen

Sähköposti: pornaisten.seurakunta@evl.fi

Hankintaoikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettamisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet:

vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioaloajan päättymistä. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

4 VALITUSOSOITUS

a) Kirkollis- ja hallintovalitukset

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Tuomioistuimet-talo, Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI

Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI

Sähköposti: helsinki.hao(at)oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät:

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

b) Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankinta-ohjeissa koskevassa kohdassa.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitettua kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnyсарvon.

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:

Postiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI**

Käyntiosoite: **Tuomioistuimet-talo, Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki**

Telekopio: **029 56 43314**

Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

5 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET, VALITUSASIAKIRJOJEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksensä tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomaisen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimitaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

[Tuomioistuinmaksulaki 1455/2015 - Ajantasainen lainsäädäntö - FINLEX®](#) (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1383/2018) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 260 € ja markkinaoikeudessa 2 050 €. Käsitelymaksu markkinaoikeudessa

on kuitenkin 4 100 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa ja 6 140 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä [Maksut - Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](#)

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.